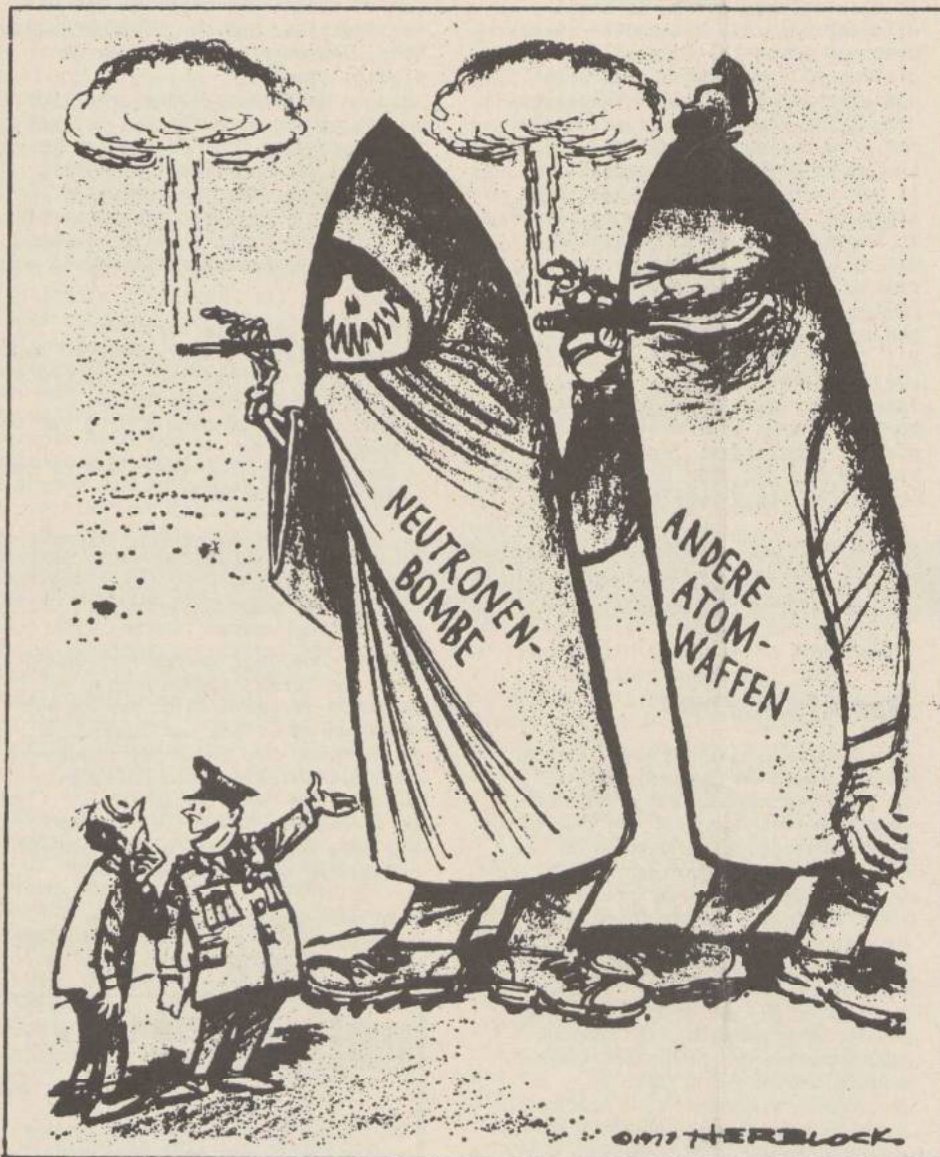

NAIT SOEZ'N

ORGAAN VAN DE GRONINGER STUDENTENBOND
NOV. 1977 6^e JAARGANG NR.15 50 CENT

International Herald Tribune

'Kijkt u zelf, in hoge mate verlijnd'

Stop de neutronenbom

In een woensdag j.l. uitgegeven verklaring neemt het landelijk overleg van studentenvakbonden stelling tegen de plannen, om in Europa neutronenbommen te stationeren. De actie van de landelijke initiatiefgroep "Stop de neutronenbom" loopt bijzonder succesvol. Inmiddels zijn al zo'n 70.000 handtekeningen door de initiatiefgroep onder haar petitie opgehaald. Op 5 november organiseren de PvdA, CPN, PSP, D'66 PPR, het Inter-Kerkelijk Vredesbeweging en Pax Christi in Utrecht een demonstratie tegen de neutronenbom. Kaarten voor de bussen die vanuit Groningen daar naar toe gaan zijn verkrijgbaar bij de GSB. Op 17 november wordt in Huize Maas een bijeenkomst georganiseerd die zich zal buigen over de acties tegen de neutronenbom in provincie Groningen. Aanvang 20.00 uur. Het universitaire comité tegen de neutronenbom begint binnenkort haar acties. Informatie hierover is verkrijgbaar bij de GSB.

in dit nummer:

U-raad

Na een orde-debatte besloot de U-raad niet te vergaderen over een personeelstoeiwijzing voor de cursus vakdidactiek/maatschappijleer. 39 studenten gedupeerd die nu deze cursus niet kunnen volgen. Op pagina 3 een verslag van de vergadering van de universiteitsraad van 28 oktober j.l.

Boycot

Boycot Vortser. Dat was een van de leusen op de demonstratie van zaterdag 29 oktober tegen het Vorsterbewind in Zuid-Afrika. Op pagina 5 een analyse van de toestand in dit land, en over wat we als Nederland kunnen doen. Volledige isolering van het Vorsterbewind?

Herpro

De herprogrammering wordt dit najaar een belangrijk onderwerp. Op pagina 6 vertelt onderwijssecretaris van de GSB Pierre Karsten over de geschiedenis van het wetsonderwerp en van de acties van de studentenbeweging.

WP

Het Wetenschappelijk Personeel (WP) moet volgens oudstaatssecretaris Klein in de toekomst minder geld gaan kosten. Een 'onschuldige salarismaatregel', of is er meer aan de hand. Op pagina 7. Op dezelfde pagina de actie tegen de invordering van de promessen.

Milieu

Binnenkort moeten weer een heleboel mensen milieubelasting betalen. In onze advieshoek aanwijzingen hoe je deze belastingheffing niet hoeft te betalen.

stagenota:

DE TOEKOMST VAN DE STAGES

Vooraf naar aanleiding van het uitkomen van de langverwachte stage-nota van de ministers Boersma en van Kemenade, is de discussie over de stages in een stroomversnelling gekomen. We hebben dan ook met een omvangrijk probleem te maken; jaarlijks lopen zo'n 100.000 jongeren kortere of langere stages. Dat is al tientallen jaren zo. De ideeën en voorstellen zijn echter op geen enkele manier in de stagenota verwerkt.

In de stage-nota wordt nergens verwezen naar de feitelijke toestand van stage-biedend, stage-begeleidend en stage-lopend Nederland. Daardoor komt een stage-beleid in de lucht te hangen. Een stage-nota die spreekt over het binnenhalen van de maatschappelijke werkelijkheid, moet natuurlijk in de aller-eerste plaats zelf stoelen op de maatschappelijk stage-werkelijkheid.

Het allerduidelijkste voorstel in de nota is het afschaffen van de stage-vergoedingen, en het ontwerpen van een speciale wettelijke positie voor stagiaires.

De wettelijke positie van de stagiar is allerminst onduidelijk. Volgens de geldende wetgeving is het overgrote deel van de stagiaires werknemer met alle rechten van die 90% van de stagiaires beschouwen zichzelf als werknemer. Daarom bete-

kent dit voorstel het aantasten van verworven rechten van werknemers. In de stagenota wordt de angst uitgesproken dat het aantal stageplaatsen terug zal lopen als de stagiaires op hun rechten gaan staan. Het afschaffen van de stage-vergoeding leidt niet tot meer stageplaatsen. In de loop van de tijd is de stagenota stelselmatig gedaald en is ook het aantal stageplaatsen afgenomen. Het aantal stageplaatsen is in de eerste plaats afhankelijk van de vraag van bedrijven daarna pas van de werkgelegenheidsituatie. Daarom een verplichting aan bedrijven om stagiaires op te nemen. Bij de kwaliteit van de stage is de voorbereiding en begeleiding een belangrijk vraagstuk. In het onderwijs moeten leraren vaak meer dan 100 stagiaires begeleiden. Tegelijkertijd zien we ook dat door de bezuiniging het aantal stage-begeleiders

sterk wordt gekort. Ook verbetering van de stages kan niet met een lege portemonnee. Er moeten meer faciliteiten voor de begeleiding komen. Stages met routinewerk zijn onderwijskundig niet te verantwoorden. Per onderwijssoort moet nagegaan worden hoe de stages beperkt kunnen worden. Daar stageplaatsen arbeidsplaatsen zijn, is een beperking van de stages een bijdrage aan de vermindering van de jeugdwerkloosheid. Daarom afschaffing van de slechte stages.

Wanneer maatschappelijke ervaringen moeten worden opgedaan kan dat het beste gebeuren door de stagiar te koppelen aan een bepaalde functie in de stagebiedende organisatie. Ervaringen die opgedaan moeten worden en buiten de functie vallen kunnen in een leerovereenkomst geregeld worden.

Wij eisen op korte termijn:

- geen aantasting van verworven rechten, geen afschaffing stagevergoedingen en werknemersstatus.
- verbetering van begeleiding van de stagiar
- verplichting voor bedrijven om stageplaatsen in te richten.

Kort nieuws

Frans

Op de afdeling Frans van de Letteren-fakulteit zijn een aantal mensen begonnen de problemen in het studieprogramma te bekijken.

Op een werkvergadering, waar meer dan twintig tweede en derde jaarsstudenten aanwezig waren werden enkele werkgroepen opgericht. Taak van deze werkgroepen is om het analyseren van de zwaarte van het programma.

Zoals reeds in Nait Soez'n nr. 13 vermeld stond bestaat er bij Frans een grootse selectie. Sinds twee jaar draait de afdeling Frans met een experimenteel studieprogramma in het kader van de herstructurering van het WO. Daarom moeten de studenten 1700 uur per jaar studeren. Ook bestaan er enkele blokkades tussen het tweede en derde jaar in de studie.

De werkgroepen bij Frans gaan o.a. een verklaring opstellen aan het bestuur waarin ze aandringen op opheffing van deze blokkades.

Bom

De Gsb-actiegroep Psychologie organiseert in het kader van de wettelijke actie 'stop de neutro-nombom' een bijeenkomst op de subfakulteit psychologie, op woensdag 9 november a.s. om 18.00 uur. De plaats wordt nog nader bekend gemaakt.

Berufsverbot

Op dit moment werken een twaalf-tal mensen samen in de werkgroep van de Gsb "weg met de berufsverbote". Gewerkt wordt o.a. aan een brochure waarin wordt ingegaan op de berufsverbote en de omvang daarvan, de ontwikkeling van de Bondsrepubliek Duitsland op politiek en economisch niveau en de rol van de democratische beweging in deze ontwikkeling. Verder wordt in deze brochure ingegaan op de strijd tegen de berufsverbote, de ideologische verwerking van de anti-berufsverbote strijd in de BRD zelf, en de gevaren die voor Nederland bestaan bij deze anti-demokratische ontwikkelingen.

De brochure verschijnt eind november.

Verder wordt er gewerkt aan een manifestatie tegen de berufsverbote in januari, in verband met het 8-jarig bestaan van de Radikalen-erlass.

Mensen die belangstelling hebben voor deze werkgroep kunnen contact opnemen met Albert Jansen, tel. 11 4596.

Voorwaarts

De Gsb heeft sinds mengenheugenis een koor/zangklup zo je wilt. Dit koor heeft de uitstekende gewoonte de door de vakbond genomen of ondersteunde initiatieven te begeleiden met een muzikale en

vokale noot. Dat zelfde koor heeft dringend verse stemmen nodig, nu de tenor de baard in de keel heeft gekregen en de bas aan lager wal is geraakt. Een redelijke mannenstem met inzet en enthousiasme is dan ook van harte welkom. In de stemming? Geef je dan op bij Loes Steenema, p/a Visserstraat straat 56, tel.: 114597.

Elke week wordt er gerepeteerd; Zondagavond om 21.00 uur in drukkerij de Regenboog, Zoutstraat 14.

NAIT SOEZ'N

UITGAVE VAN DE GRONINGER STUDENTENBOND

Nait Soez'n; tweewekelijks orgaan van de Groninger Studentenbond. Abonnement 77/78: f25,-. Inclusief lidmaatschap Gsb, Reis- en Reduktie-bureau, abonnement maandblad Student.

Redactie: Peter de Vries, Jan Koers, Loes Steenema en Berto Mers.

Medewerkers: Bert Meyberg, Albert Jansen, Pierre Karsten, Geert Quee,

Fotografie: Theo Mensen en Bart Onnes.

Druk: drukkerij C. Regenboog, Zoutstraat 14.

Kopy voor de volgende Nait Soez'n inleveren uiterlijk Donderdag 10 november a.s.

Wachtlijst

U-raad helpt vakdidaktiek niet

Vele tientallen studenten waren afgelopen donderdag aanwezig bij de vergadering van de universiteitsraad, om aan te dringen op een personeelstoewijzing voor het onderdeel vakdidaktiek/maatschappijleer. Bij ordemotie werd besloten het onderwerp niet op de agenda op te voeren, waardoor de problemen bij dit onderdeel in de toekomst alleen maar groter zullen worden. Verder aan de orde kwamen die middag de perikelen rond de mogelijke vestigingsplaatsen van de nieuwe universiteitsbibliotheek, de universitaire ontwikkelingsplannen en de stagenota.

Bij vakdidaktiek/maatschappijleer, een interdisciplinaire cursus, waar zowel studenten van sociologie, als van PAW, psychologie, sociale geografie etc, studeren, bestaat sinds enige tijd een niet officiële wachtlijst. Van de studenten die zich voor deze cursus aangemeld hadden, werd circa de helft niet aangenomen. Reden: personeelsgebrek.

Zowel de docent, Henk Dekker, als de uitgelootte studenten, als de Dage-lijkse besturen van de verschillende subfakulteiten in de Fakulteit Sociale Wetenschappen drongen bij de U-raad aan op een snelle behandeling van de aanvraag 2,3 personeelsplaatsen voor deze cursus. De door de GSB ingediende ordemotie om het punt op de agenda van de U-raad te krijgen werd echter met een stemverhouding van 18-18 volgens het reglement van orde naar de volgende vergadering verwezen.

Voor de discussie over de ordemotie had Tjeerd Hulsmans namens het aktiekomitee Vakdidaktiek toegelicht waarom een snelle behandeling van de personeelstoewijzing geboden is. "De problemen zullen zich alleen maar opstapelen; volgend jaar is de wachtlijst nog hoger, het jaar daarop weer hoger, als we er nu niets aandoen." De GSB, de Pro-fraktie en de maatschappij-fraktie stemden voor de motie om nu over een toewijzing te besluiten. De Progressieve Studenten Federatie en het WP waren de belangrijkste tegenstemmers. Daarmee wordt een onwettelijke wachtlijst in de praktijk bevestigd; reden waarom het aktiekomitee al aangekondigd had de gerechtelijke mogelijkheden tegen de wachtlijst te zullen gaan onderzoeken.

UB

De vestigingsplaats van de nieuwe UB blijft een probleem. Drie gebieden komen voorlopig nog in aanmerking: de Hortus, De Martinikerk en Paddepoel. Om de mogelijkheid van het Hortus-gebied open te houden is het echter noodzakelijk een bezwaarschrift in te dienen tegen het gemeentelijke bestemmingsplan. Wat dat betreft zijn er echter twee mogelijkheden: een zgn. 'licht' en een 'zwaar' bezwaarschrift. In het lichte bezwaarschrift zou alleen bezwaar aangekend worden tegen het feit dat er geen rekening was gehouden met de vestiging van het tweede deel van de letterenfakulteit, Alpha 2. In een zwaar bezwaarschrift zou ook geprotesteerd worden tegen het feit dat geen rekening gehouden werd met mogelijke vestiging van de UB. Om de Hortus als vestigingsmogelijkheid van de UB te behouden is het dus nodig een zwaar

bezwaarschrift in te dienen. Het College van Bestuur wilde dat echter niet doen, wat in strijd is met eerdere in de U-raad gemaakte afspraken. Na een warrige discussie werd besloten de hele affaire van de bezwaarschriften in een aparte vergadering te behandelen.

Het College van Bestuur wil echter niet voor die vergadering al een bezwaarschrift klaar maken. Wel werd toegezegd dat als de raad tot een zwaar bezwaarschrift zou besluiten, dit in een halve dag klaar kon zijn.

ontwikkeling

Een ander punt wat aan de orde kwam was dat van de ontwikkelingsplannen. Begin dit jaar kwam het ministerie van O&W met de zogenaamde 'Beleidsindicaties tot 1983'. Kern van deze indicaties: de universiteiten moeten tot 1983 de stijgende studentenaantallen opvangen met dezelfde hoeveelheid middelen en personeel als nu. Bezuinigingen dus. Voor Klein betekent dat dat de universiteiten zgn. ontwikkelingsplannen moeten opstellen, waarin ze aangeven hoe ze binnen de beperkte kaders van de beleidsindicaties denken te blijven. Door de GSB is altijd al hier tegenover gesteld dat gepland moet worden op basis van de behoeften van de universiteiten, en niet op grond van de 'beperkte financiële armslag'.

In de algemene beschouwingen ging fraktievoorzitter Kees van der Helm van de GSB-fraktie in de U-raad uit uitgebreid hierop in, en op de recente ontwikkelingen rond de indicaties. "De geplande studentenaantallen blijken naar alle waarschijnlijkheid veel hoger te zijn dan de genoemde 90.000. Er wordt nu al gesproken over 120.000 studenten in 1983. De minister van onderwijs, van Kemenade, heeft in het Planning overleg orgaan vier mogelijke oplossingen genoemd, om toch binnen de financiële kaders van de beleidsindicaties te kunnen blijven." Die vier mogelijkheden zijn dan:

- meer studentenstops; maar die oplossing vindt hij zelf ook niet aanvaardbaar;
- een verdere extensivering van het onderwijs. Dat betekent concreet weer meer hoorcolleges, en verdwijning van arbeidsintensieve studie-onderdelen als het project onderwijs en de werkcolleges. De minister acht dit zelf op korte termijn niet mogelijk. Van diverse kanten, onder andere van de zijde van het POO is vervolgd gereageerd op dit voorstel. Ge-

steld werd zelfs dat de minister dan maar beter niet meer van wetenschappelijk onderwijs moest spreken, maar de term wetenschapelijk te laten vallen.

- Het inperken van de hoeveelheid 'institutioneel onderzoek'. Ook dat lijkt niet aanvaardbaar, daar in de beleidsindicaties het onderzoek al aardig is gekort-wiekt.
- Het op grote schaal invoeren van algemene varianten in de herprogrammering. Ook dat is voorlopig niet te realiseren. De diverse instellingen hebben hierop gereageerd met de opmerking dat dan een hele nieuwe herprogrammeringsronde nodig zou zijn, en dat dat op financiële gronden niet aanvaardbaar is.

De GSB-fraktie nam tegen deze 4 voorstellen scherp stelling, en stelde voor om in het universitaire ontwikkelingsplan het hoofdstuk over de doorrekening van de beleidsindicaties aan de Groningse universiteit maar te laten vallen. Verder stelde zij voor een ontwikkelingsplan op te stellen dat uitging van de concrete behoeften aan de fakulteiten. Hierin zou dan niet uitgegaan worden, zoals in het CvB-stuk, van de beleidsindicaties. Beide voorstellen van de GSB werden na een uitgebreide discussie verworpen. Wel nam de raad en het CvB het GSB voorstel over mbt. de verhouding van onderwijsvragende studenten.

demokratie

De experimenteeraanvraag tenslotte van de Centrale Interfaculteit, om in hun democratische structuur niet met vakgroepen te hoeven werken, werd door de raad unaniem gesteund. Hoewel de dagelijkse leiding van de Academische raad de aanvraag niet ondersteund, kregen de Groningse vertegenwoordigers opdracht het voorstel van de Centrale interfaculteit in de academische raad te verdedigen.

Wachtlijst vakdidaktiek

(advertentie)

REGEN BOOG

Stichting Drukkerij C Regenboog
Zoutstraat 14
Groningen
Telefoon 128370

(advertentie)

UNIEKE KORTING OP ALLE BOEKEN 15-50%

Speciale aanbieding:

V.I. LENIN - Keuze uit zijn werken

3 delen, gebonden (à 600 pag. p. dl.)

met Biografie

Nu totaal ..... f 15.00

STER-BOEK

 import boekhandel
 Visserstraat 3 en 8, Groningen

Winkel geopend dagelijks van 12.00-17.00 uur

(advertentie)

café biljart

DE WOLTHOORN

turftorenstraat 6
groningen tel. 120282

Gevraagd

ZAKELIJK MEDEWERKER

om het reductiebureau te runnen: het verzorgen van de inkoop (goedkoop), het verzorgen van de publiciteit (i.s.m. de GSB fakulteitsgroepen), en het financiële beheer. Dit alles in nauwe samenwerking met de "balie-dames" en de sekretaris-intern van de GSB.

(advertentie)

Vanaf 10 uur 's morgens geopend

EVEN NAAR

Een zeldzaam bruin café

DE EVENAAR

Folkingsstraat 46 Tel. 060 13 21 18

INKOMENSSPREKKUR BIJ DE GSB IS VERANDERD!

NU 2 KEER PER WEEK INFORMATIE EN ADVIEZEN OVER FINANCIËLE PROBLEMEN.

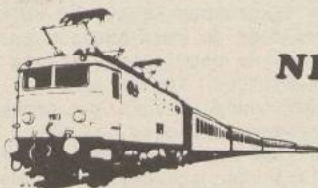
OP MAANDAG EN OP DONDERDAG, VAN 1600 UUR TOT 18.30 UUR!

VISSERSTRAAT 46, TEL: 121237.

STUDAIR

STUDENTS' ASSOCIATION FOR INTERNATIONAL RELATIONS
 PRINS HENDRIKKADE 2-4 - AMSTERDAM - TEL. 020 - 24 30 89

BIJKANTOOR GRONINGEN: GSB- REDUKTIE- EN REISBUREAU,
 Visserstraat 46, Tel. 121237.

NIEUW WINTERPROGRAMMA !!

TREINREIZEN VOOR IEDEREEN ONDER DE 26 JAAR.

	enkel	retour
Chamonix	-	f216,-
Grenoble	-	-202,50
Perpignan	-	-246,50
Paris	f 58,-	- 93,-
London	- 52,-	-104,-
Dublin	-105,-	-210,-
Warszawa	- 95,50	-191,-
Berlin	- 62,-	-123,50
Luzern	- 89,-	-171,50
Innsbruck	- 98,50	-196,50
elk Belgisch stat.-	22,-	- 44,-
Kopenhagen	- 83,50	-165,50

Nog steeds de goedkoopste treinreizen door heel Europa. Wij bereken geen administratiekosten.

NIEUW: VERZORGD WINTERSPORTVAKANTIES
 incl. pension, ski-lessen, etc.

enkele voorbeelden:

Stans (Oostenrijk-Tirol)	v.a. f790,-
Morzine (Haute Savoie)	v.a. f1160,-
Alt Aussee (Oostenrijk)	v.a. f825,-
Gries (oostenrijk)	v.a. f750,-

VLIEGREIZEN VOOR IEDEREEN (NIET AAN LEEFTIJD GEBONDEN), MAAR NIET NAAR ZUID-AFRIKA!

enkele voorbeelden:

Charter naar New York, vanaf Brussel:
 enkele reis: f495,-
 retour f850,- (max. één jaar)

Geen boekingsstermijn; boeken zolang er plaats is. Vanaf New York kan elke doorvlucht op het Amerikaanse continent verzorgd worden door STUDAIR. Bijvoorbeeld:
 San Francisco v.a. f870,- (enkel), f1600,- (retour)
 Montreal v.a. f620,- ,, f1100,- ,,
 (prijzen incl. Brussel-New York)

STUDAIR

ZUID-AFRIKA

VERBOD 18 DEMOKRATIESE ORGANISATIES

In 1960 stelde het apartheidsregiem in Zuid-Afrika een verbod van alle zwarte organisaties in. Nu, zeventien jaar later moet het regiem van Vorster 18 organisaties van zijn tegenstanders verbieden. Zeventien organisaties van de zwarte bevolking, het Christelijk Instituut van Beyers Naudé en de twee kranten World en Week End World zijn door de jongste stappen van het regiem verboden. Met deze rigoreuze maatregelen probeert het regiem van Vorster nog overeind te houden wat nog overeind te houden is. De gebeurtenissen van de afgelopen tijd in het kort op een rijtje bedreigen het regiem. Sinds 16 juni wordt in Zuid-Afrika zelf geteisterd door de enorme golven van scholieren-verzet. Het afgelopen jaar beperkte de scholierenbeweging zich hoofdzakelijk tot de scholen in Kaapstad en Johannesburg. Deze beweging heeft zich de afgelopen tijd enorm uitgebreid over het gehele land; de Bantoestan-landen inbegrepen. Na een kort intermezzo in het begin van 1977 samenvallend met de terugkeer van de scholieren in de scholen - heeft de jeugdbeweging zich weer hersteld en zich met enorme kracht over het land verspreid. Het regiem van Vorster heeft er slechts één antwoord op: versterking van de onderdrukking. Olie op de golven werd er gegooid door de dood van Steve Biko. Het blad World hield niet op met onthullen en ontmaskeren van de leugens van minister van justitie Kruger. Als antwoord op de nationale en internationale protesten tegen de "affaire - Biko" heeft het regiem de repressie in Afrika verscherpt. De advocaat van Biko is het lijdend voorwerp van verschillende huiszoekingen geworden. Dan het Christelijk Instituut van de Beyers Naudé. Al jarenlang een doorn in het oog van het regiem om dat het een bakmat is van de oppositie van blanken tegen het regiem.

Het blad van het Instituut-Pro Veritate is verboden en medewerkers van het instituut hebben een huis-arrest opgelegd gekregen. De kranten. De leider van de beweging van de zwarte Afrikanen staan voortdurend bloot aan heftige repressie. Zo ook hun spreekbuizen, de kranten.

Het verbod op de "zwarte" kranten is eigenlijk niet meer dan het vervolg op een langlopend proces van verscherping van de onderdrukking. De beide krante, World en Week en de wekelijkse bijlage Week-end Word vervullen een enorme functie in de strijd tegen het Vorster regiem. Week-en World publiceert al sinds maanden een educatieve bijlage die geredigeerd wordt door pedagogen om de zwarte studenten en hen die aan

zelfstudie doen te helpen. De World is met zijn oplage van 160.000 exemplaren een belangrijke informatiebron in Zuid-Afrika voor wat er in de ghetto's gebeurt. Internationaal raakt het regiem van Vorster hoe langer hoe meer in een isolement. Er zijn nauwelijks regeringen te noemen die het regiem van Vorster openlijk durven te steunen. Natuurlijk proberen Frankrijk en Duitsland en Engeland en de Verenigde Staten en de Bondsrepubliek te voorkomen dat er in bijvoorbeeld de Verenigde Naties wordt overgegaan tot een verplicht wapembargo; natuurlijk zullen zij alle diplomatieke middelen in het werk stellen om te voorkomen dat het regiem getroffen wordt, door een effectief handelsembargo. Maar aan de andere kant zijn zij door de loop der gebeurtenissen gedwongen om langzaam maar zeker mee te schuiven

naar het kamp van de anti-Vorster krachten in de wereld. Tot slot de Nederlandse regering. Zij heeft haar ambassadeur teruggeroepen ter "consultatie".

Het cultureel akkoord met Zuid-Afrika is "verdaagd". De stopzetting van dit akkoord is dus weer uitgesteld. Wat nu aan de orde is, is een onmiddellijke politieke militaire en economische isolatie van het Vorster-regiem. Alle betrekkingen tussen Nederland en het Vorster-regiem dienen onmiddellijk verbroken te worden. Wachten op wat de Bondsrepubliek Duitsland en Frankrijk en Engeland en de Verenigde Staten doen is de Nederlandse buitenlandse politiek afhankelijk maken aan deze grote mogelijkheden. Iets wat de verzetsbeweging in Zuid-Afrika niet makkelijk vergeten zal.

1000 demonstranten: 'Boycot Vorster!'

Zaterdag 29 oktober j.l. demonstreerden circa 1000 mensen tegen het apartheidsbewind in Zuid-Afrika. De demonstratie, die door de GSB georganiseerd was, werd ondersteund door: PvdA, CPN, PPR, FSP, ABVA (onderwijsgroep), ANJV, BBK, Christenen voor het socialisme, DJF, FJG, HBO-bond, GSB, WZA, Wereldwinkel en nog vele andere organisaties. Op de meeting na de demonstratie voerde George Johannes van de bevrijdingsbeweging ANC het woord. Hij drong aan op een volledige politieke, economische en militaire boycot van het bewind van Vorster, en op vrijlating van alle politieke gevangenen in het land. Albert Jansen van de GSB riep op tot onvoorwaardelijke steun aan de bevrijdingsbewegingen in het land, en tot solidariteit met de strijdende bevolking. Tijdens de meeting werd f575,- ingezameld voor de bevrijdingsstrijd.

Geschiedenis

Herstructurering WO blijft aktueel

Dit jaar zal de herstructurering van het WO opnieuw zeer aktueel worden. De herstructurering is het hele proces van uniformering en normering van het WO: uniforme cursusduur, selektieve propedeuse, scheiding van onderwijs en onderzoek. Op de inhoud en de maatschappelijke achtergronden van deze operatie, zoals die naar voren komt in het wetsontwerp Posthumus, zal in Nait Soez uitgebreid ingegaan worden. De aktualiteit van de herstructurering ligt daarin, dat de marginale toetsing van de ingediende programma's (herprogrammering) in januari rond zal zijn. Althans dat is de verwachting: door de lange kabinetsformatie kan hier vertraging in optreden. Na de marginale toetsing treedt de 2e ronde van de

herprogrammering in (het proces van bewerking van de bestaande studieprogramma's totdat ze voldoen aan de eisen van de wet herstructurering): het valt te verwachten dat een aantal fakulteiten hun ingediende programma's mn. op het punt van de cursusduur zullen moeten herzien. Dit is echter een onaanvaardbare ingreep van bovenaf, met geweldige gevolgen voor de kwaliteit van de opleiding, voor de studenten en de staf. Allemaal redenen voor Nait Soez'n om de komende tijd veel aandacht te besteden aan de herprogrammering. WE beginnen in dit artikel met een beschouwing over de geschiedenis van het wetsontwerp Posthumus.

beraad

"Gedurende de WO II vond in vele kringen beraad plaats over taak en functie van de universiteit in de naoorlogse van tyrannie bevrijdde samenleving". Zo begint op 2 november 1967 de door minister Veringa (Kabinet de Jong) benoemde regeringskommissaris prof. Posthumus zijn historische inleiding in de nota over "Universiteit, doelstellingen, functies en structuur" (okt. 68). Alle essentiële onderdelen uit de nota kwamen uiteindelijk terecht in het wetsvoorstel Herstructurering Wetenschappelijk Onderwijs. Het resultaat van het 'beraad' uit de WOII is het rapport van de in 1946 geïnstalleerde cie. Reinink (Kie. voor de reorganisatie van het Hoger Onderwijs). De installering van de cie. Reinink is des te meer nodig, als gevolg van het sedert de collegestakingen en sluiting in Leiden en Delft (1940) toegenomen universitaire verzet tegen de Duitse bezetting: in mei 1945 vond er nog nauwelijks onderwijs en onderzoek aan de universiteiten plaats. Dit rapport uit 1949 vermeldt dat "in een enquête onder een aantal instellingen en bedrijven tot uiting kwam dat de maatschappij niet alleen behoefte heeft aan afgestudeerden, die een volledige universitaire studie hebben volbracht, maar althans in bepaalde sectoren ook aan personen, die een beperkte korte doch wel wetenschappelijke opleiding aan de universiteit hebben genoten". De commissie pleit ervoor wettelijk de mogelijkheid te scheppen voor bepaalde studierichtingen, na een studie van

ten hoogste 3 jaar een afsluitend examen af te leggen. Een nieuwe cie (van der Pot) krijgt in 1949 tot taak om op basis van deze voorstellen een herziening voor te bereiden van de Wet op het Hoger Onderwijs uit 1876. In 1952 wordt dan het wetsontwerp bij de 2e Kamer ingediend. In artikel 42 van het wetsontwerp wordt de mogelijkheid geschapen tot een selektieve propedeuse: toelating tot de examens kan ontzegd worden aan die studenten "die tweemaal voor eenzelfde examen zijn afgewezen".

Aan studenten, die hun examens niet binnen tweemaal de voor het examen vastgestelde studieduur behalen, kan eveneens het recht tot verdere toelating tot de examens ontzegd worden. (maximale inschrijvingsduur) Beide elementen worden uiteindelijk niet opgenomen in de Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs (1960) welke de wet op het hoger onderwijs (1886) vervangt. De protesten van studentengrondraden, de Nederlandse Studententaad, zullen daar onge twijfeld aan hebben bijgedragen.

aspecten

Bij de installatie, door ex-minister van de Leeuw van de cie. Reinink (1946) stelde hij: "Wij mogen wij van wetenschappen onderzoek eisen, dat zij aktueel zijn, dat zij staan in het gewoel der meningen, midden in de strijd der levensbeschouwingen, dat er geen afstand zij tussen hetgeen de wereld beweegt en wat hen bezighoudt, dat zij voorgaan en niet achteraan komen". In feite werd hiermee

erkend dat, doordat in het universitaire verzet met de waardevrijheid van de wetenschap was afgerekend, een terugkeer naar de vooroorlogse verhoudingen een anachronisme zou zijn. Typerend is echter dat hoewel de cie. Reinink in '49 haar lijvig eindrapport uitbracht, pas in 1960 op grond van de daarin gedane voorstellen een nieuwe wet op het WO ontstond. De reorganisatie van het hoger onderwijs had bepaald niet tot doel een grotere bijdrage te leveren aan de maatschappelijke ontwikkelingen en slechts in abstracte zin is de eis van van der Leeuw 14 jaar later terug te vinden in deze wet bij één van de doelstellingen van het WO de "bevordering van het maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef". Hoewel de cie. Reinink tot taak had "het gehele universitaire onderwijs in al zijn aspecten" te bezien en herzien, werden geleidelijk aspecten als inhoud en vorm van het WO op de achtergrond gedrongen en ondergeschikt gemaakt aan de duur en de kosten.

1960

De 2e Kamer ging in 1960 echter wel akkoord met de door de cie. Reinink voorgestelde bachelorsopleiding: er was een naar Amerikaans model op de praktijk gerichte baccalaureaat geadviseerd van ten hoogste 3 jaar met daarnaast een langere opleiding voor een relatief kleine groep 'gericht op wetenschapsbeoefening'. De verkorting, die de fakulteiten op vrijwillige basis kon

Vervolg op pagina 11.

1975: Duizenden studenten protesteren tegen het wetsontwerp Herstructurering Wetenschappelijk Onderwijs.

Klein over WP

Afslankkuur of verhongeren?

Onlangs kwam oud staatssecretaris Klein met de nota betreffende het op korte termijn te voeren beleid m.b.t. het universitaire wetenschappelijke personeel, de zgn. slanknota. In de Memorie van Toelichting bij de Begroting '77 had hij een aantal beleidsvoornemens al aangekondigd. Het is de bedoeling om via deze weg bezuinigingen op personeelskosten door te voeren. Op hetzelfde moment als de staatssecretaris met zijn voornemens komt is een werkgroep bezig om, op basis van een lopend onderzoek, een advies voor te beriden m.b.t. de herstructurering van het wetenschappelijk personeel op lange termijn. Deze zgn. Commissie van Trier zal eind '78 haar definitieve advies uitbrengen. Na voor overleg een jaar uitgetrokken te hebben zou in 1980 met de uitvoering begonnen moeten worden. Voor die tijd moeten de ingrijpende, op vooronderstellingen gebaseerde, maatregelen van de Slanknota nog uitgevoerd worden. Ingrijpend m.n. op onderwijs- en onderzoeksgebied, voor het personeel en voor de democratisering.

vakature

Als er ergens een wetenschappelijk medewerker weggaat mag deze vakature in eerste instantie alleen dooe een wetenschappelijk assistent opgevuld worden. Deze krijgt een tijdelijke aanstelling of op onderwijs (max. 3 jaar) of op onderzoek (max. 4 jaar). Als dat niet mogelijk is mag er een wetenschappelijk ambtenaar aangesteld worden. Deze heeft een taak die voor het overgrote deel of op onderwijsgebied ligt of op onderzoeksgebied. De, bij gebleken onmogelijkheid één van de voorgaande de vakature te laten vervullen, aan te stellen wetenschappelijk medewerker hoeft ook niet meer op een taak te rekenen waarin onderwijs en onderzoek beide gelijkelijk vertegenwoordigd zijn. Deze maatregelen hebben een definitieve scheiding tussen onderwijs en onderzoek tot gevolg.

Docenten die alleen onderwijs geven blijven op hun vakgebied snel achter wat kennis betreft. Onderzoekers krijgen niet de gelegenheid zicht te krijgen op braakliggende onderzoeksterreinen die nauw met onderwijs samenhangen. Dit betekent een verlagging van de kwaliteit van onderwijs en onderzoek.

Het kroondocentenbeleid zal ook een sterke verandering ondergaan. Het totale aantal moet met 10% teruglopen. Daarnaast wordt van het resterende gedeelte 1/3 gereserveerd voor zgn. persoonsgebonden leerstoelen. De instellingen moeten dan onderling uitmaken wie persoonsgebonden leerstoelen krijgen en wie vaste, tot de formatie behorende, functionele leerstoelen in de verschillende studierichtingen. De persoonsgebonden leerstoelen worden door het centrale nivo beheerd. Dit geeft dat nivo een uitstekend drukmiddel op m.n. de kleinere afdelingen om versnelde taakverdeling en concentratie (zwaartepuntenbeleid) door te voeren. Zonder hoogleraar ben je immers geen volwaardige studierichting meer.

omvang

Het totaal aantal formatieplaatsen blijft gelijk. Dit gevoegd bij het steeds grotere aantal studenten en het feit dat aan nieuwe richtingen

op wetenschapsgebied recht moet worden gedaan betekent een steeds verder gaande taakverzwaring van het personeel.

De vaste stafomvang moet kleiner worden. De criteria voor promotie worden verscherpt, terwijl ook de eindrangen omlaag gaan. Dit betekent dat er tussen het zittende en het nieuwe personeel een ongelijkheid in salaris en bevorderingsmogelijkheden komt. Dat goed gekwalificeerde mensen straks een onzekere toekomst bij het W.O. laten schieten voor een baan bij het bedrijfsleven zal ons niet verbazen. In het landelijk overleg van de vakcentrales met het ministerie hebben deze dan ook fel geprotesteerd tegen de manier waarop deze nota doorgedrukt wordt.

Invordering promesses

Op donderdag 21 oktober is op een bijeenkomst belegd door de GSB, de situatie m.b.t. de promesses besproken. Ook op deze vergadering werden de eisen gesteld dat van invordering van de promesses afgezien moet worden en dat er geen deurwaarders en rechters ingeschakeld mogen worden.

Een eerste resultaat van de actie tegen de invordering van de promesses is dat er tot op heden nog geen deurwaarders bij de betrokkenen zijn langs gekomen. Dit natuurlijk geen voldoende resultaat, onze eisen blijven van kracht. Nadat er een verklaring was aangenomen, werd besloten deze naar bureau Rijksstudietoelagen te fietsen.

Alhier aangekomen - nadat GSB-bestuur: lid Pierre Karsten van de bakfiets was gevallen - werd de verklaring aangeboden aan de directeur van Rijk studie-toelagen. In een gesprek dat volgde kwam een ding zeer duidelijk naar voren: als je zegt dat je niet je promesse terug kunt betalen, moet je dit ook duidelijk aangeven; dwz. je moet een brief schrijven naar Rijksstudie-toelagen waarin je duidelijk maakt welke uitgaven je moet doen en waarom je dus die f500 of meer niet kunt betalen.

Op basis van zo'n brief zouden allerlei regelingen ter oplossing getroffen kunnen worden ter oplossing van het probleem. Waarbij nog door de ambtenaren werd gezegd dat de studenten hen niet als een soort boeman

demokratie

Het geheel van maatregelen hewerkstelligd een sterk hiërarchiese personeelsopbouw. We krijgen een kleine kern van vaste medewerkers onder leiding van een handjevol hoogleraren, met daaronder een grote groep assistenten in tijdelijke dienst en wetenschappelijk ambtenaren die er als los zand bijhangt. Door de wijzigingen in de WUB in '77 betekent dit ook dat een kleine kern van vaste medewerkers de meerderheid in het bestuur krijgt, terwijl de studenten en de meerderheid van het personeel mogen vechten om het kleine beetje invloed wat overblijft.

kuur

Uit het geheel kunnen we konkluderen dat de staatssecretaris het W.O. met haar grote aantallen personeel en studenten geen erg warm hart toedraagt.

Dit is geen afsiankingsdieet meer, maar een hongerkuur.

Nikki Langendijk,

Lid GSB-fractie U-raad.

moesten zien.

Toen gevraagd werd of terugbetaling na de studie ook mogelijk was werd geantwoord: "dit is niet uitgesloten". Een belangrijk resultaat van onze acties!

Maar schrijf in ieder geval - als je tenminste een promesse terugbetalen moet, en dat niet kunt - een brief naar Rijksstudie-toelagen, en meld je bij je vakbond!

Het is de bedoeling dat binnenkort overal op de universiteit meldingsformulieren komen te liggen, zodat alle mensen die een promesse terug moeten betalen zich kunnen opgeven. De GSB krijgt zo een overzicht van de gedupeerden en kan deze mensen in geval van nood -je metrekening blijven houden met deurwaarders- de betrokkenen snel waarschuwen, zodat ze maatregelen kunnen nemen. Ook kunnen deze mensen zo opgeroepen worden om andere gedupeerden zondig met acties te ondersteunen, in het geval er een deurwaarder komt. Landelijk wordt intussen geprobeerd de onderhandelingen met het ministerie weer te openen.

Veel werkgelegenheid bedreigd

KSH-foxhol en Veendam plat

Het is dinsdag 11 oktober als het personeel van de Koninklijke Scholten Honig-vestigingen in Foxhol, Veendam en in de Zaanstreek besluit tot een werkonderbreking. De aanleiding: de consequente weigering van de directie van het concern om informatie te verschaffen over de door haar beoogde herstructurering van het concern en de daarmee gepaard gaande ontslagen, en het al lange tijd op de tocht staan van zo'n 3½ duizend nederlandse arbeidersplaatsen. De staking werd gehouden omdat de directie niet aan het op 8 oktober gestelde ultimatum gehoor zou geven. In dit, door gekozen ondernemingsraad leden en vakbondskader-leden ondertekende telegram werden duidelijk de twee eisen van de arbeiders bij het KSH-concern gesteld: opening van zaken, behoud van werkgelegenheid.

De oorzaak van de moeilijkheden waarin het KSH-concern momenteel verkeert ligt duidelijk in het directiebeleid van de afgelopen jaren.

In 1965 begint het KSH verhaal met de fusie tussen de "Koninklijke Scholten Foxhol" en "Honig". Al spoedig wordt het beruchte organisatie-adviesbureau McKinsey er bij gehaald om de organisatie van het bedrijf eens stevig door te lichten. In 1969 verschijnt McKinsey met haar rapport, wat twee adviezen bevat die KSH tot een groot bedrijf zou moeten maken. De eerste aanbeveling: koop allerlei levenskrachtige bedrijven op, en de twee de: kom met nieuwe produkten op de markt. Pud-KVP staatssecretaris Hoefnagels wordt president-directeur van KSH, en hij begint al vlot het eerste advies op te volgen. Dat wordt een flop van niet gering formaat. Pogingen de oude concurrent van KSH, Avebe, op te kopen mislukken, evenals de pogingen Van Nelle, en de centrale Suiker Maatschappij (CSM) in te lijven. Met de CSM had Hoefnagels willen proberen vat te krijgen op het Suikerkartel wat Europa beheerst. Iets wat verderop in het verhaal belangrijk blijkt te gaan worden. Al gauw ziet het KSH-concern zich genoodzaakt over te schakelen op het tweede advies: de nieuwe produkten. KSH maakt op dat moment zelf hoofdzakelijk zetmeel, Zetmeel dat gebruikt wordt in de levensmiddelen-poot van KSH, en dat gebruikt wordt voor het maken van technische derivaten. Zetmeel wordt zo bij KSH als bij Avebe gemaakt uit hoofdzakelijk aardappelen, maar kan ook gemaakt worden uit tarwe, rijst en mais. In 1972, een jaar voor de mislukte overname van de CSM, weet KSH het alleenrecht te verkrijgen op de produktie van een heel goedkoop soort suiker; uit mais. KSH-baas Hoefnagels besluit deze zaak grootscheeps aan te pakken, want het produkt kan de 'gewone' suikers een moordende concurrentie aandoen, en er vallen dus hoge winsten te maken. Maar het feit dat KSH er niet in geslaagd was de CSM over te nemen betekent tegelijkertijd dat de KSH geen greep heeft op het Europese suikerkartel.

Om kort te gaan, het suikerkartel ruikt onraad, en weet de minister-raad van de EEG er toe te brengen

de invoerprijs van mais opteschroeven. Weg winst van KSH-, want die was juist op lage invoerprijzen gebaseerd. Gelukkig is er nog een regeling waardoor het maizetmeel weer van EEG-wege gesubsidieerd wordt, zodat KSH voorlopig winst genoeg maakt. Het seizoen 1973/74 wordt voor KSH een topjaar, waarop in de EEG besloten wordt de subsidie-regeling af te bouwen. Dat betekent een harde klap voor KSH. KSH vindt echter nog een uitweg: de maissuiker.

aanpak

Ook dit wordt grootscheeps aangepakt. Eennieuwe vestiging in Tilbury (Engeland), en verder zowat de gehele KSH-produktie op deze suiker afgestemd. Het al eerder genoemde suiker kartel slaat onverbiddelijk toe, en

weet via de EEG een heffing op het eindproduit (maissuiker) te bewerkstelligen.

Ook hier verdwijnen de gouden toe komststromen van de KSH in het niet; de investering in Tilbury (GB), van zo'n f 160 miljoen is in één klap onrendabel, en het concern moet volgens de leiding een ingrijpende herstructurering ondergaan om weer 'gezond' te worden. Duidelijk gesteld moet echter worden dat de totale gefixeerde van de KSH leiding op de enorme winstmogelijkheden van de maissuiker, en de grandioze onderschatting van het EEG-beleid de oorzaak zijn van de moeilijke positie die het bedrijf nu kenmerkt. Op de achtergrond speelt nog een tweede conflict mee; op het eerste gezicht een totaal ander, maar schijn bedriegt hier wel heel erg. De produktie van zetmeel uit aardappelen is erg milieu-verontreinigend. Vandaar de instelling van een 'smeerpomp' waarop Avebe en KSH hun afvalwater kunnen lozen. Of eigenlijk alleen Avebe, want CDA-minister Westerterp weigert KSH toestemming tot aansluiting op de smeerpomp, daarmee de aardappel-meel-poot van de KSH weer een poot uitdraaiend.

De CDA-er Lardinois, die toen hij opperhoofd bij de EEG was die via de al eerder genoemde maissubsidie-regeling de maizetmeelsector in Europa, en dus bij de KSH, een dodelijke slag toe bracht is ook 'toevallig' bankier van KSH concurrent Avebe. Het bedrijf dat de KSH hoopte dood te concurreren met de maizetmeel, en dat nu genoemd wordt als mogelijke koper van de KSH. Verder is deze CDA er adviseur m.b.t. de herstructurering van KSH, bij van der Stee. In WIK, het vakbondsblad van de industriebond N.V.V. zei de Avebe-bankier: "De maizetmeel is de poot waar KSH over struikelt. Ik heb de minister geadviseerd die af te hakken".

Het voorstel van CDA-minister van der Stee m.b.t. de herstructurering van KSH beoogde o.a. een aansluiting van de KSH-aardappelmeeltak bij ...Avebe. Zo draait het CDA de KSH ook nog een poot uit. Een overname van delen van de KSH door bv. Avebe zal echter waarschijnlijk ook met veel ontslagen gepaard gaan. De arbeiders bij KSH hebben alle reden om zondermeer opening van zaken over de herstructurering te eisen, en om waakzaam te zijn op het behoud van de werkgelegenheid. Plannen om KSH-Koog aan de Zaan maar dicht te doen, en om andere afdelingen bij Avebe onder te brengen zijn voor hun terecht zorgwekkend.

Militaire lobby

De neutronenbom en de Bondsrepubliek Duitsland

Opmerkelijk in de discussie rond de neutronenbom zijn de meters hoge meningsverschillen die dit nieuwe wapen in de Bondsrepubliek Duitsland opleveren. De plaatsvervangende voorzitter van de SPD Hans Koschnik: "De neutronenbom en de ontwikkeling van het nieuwe wapenstoom van de Cruise-Raketten openen een nieuwe ronde in de bewapeningswedloop; beide projecten zullen het onderscheid tussen konventionele en tactische atoombomvoering doen vervagen. De begrenzing van de bewapening en de pogingen om tot ontwapening te komen worden door zulke projecten bemoeilijkt". Dit is de stellingname van de plaatsvervangende voorzitter van de partij die de kern is van de Duitse regering. Aan de andere kant verzekert deze zelfde regering op vragen van een CDU-afgevaardigde dat er niet alleen geen bedenkingen tegen de invoering van de neutronenbom in het arsenaal van de NAVO bestaan maar ook dat de invoering van de neutronenbom past in de logica van de NAVO-strategie en noodzakelijk is om de "afschrikkingskwaliteit" van de NAVO te verhogen.

Berto Merx

Aan de andere kant in er weer Egon Bahr, de algemene secretaris van de SPD die de neutronenbom een "perverse van het denken" noemt. In de zitting van de Bondsdag van 8 september stelt de veiligheidsexpert van de SPD, Pawelczyk, "Door versterkte bewapeningsuitgaven kunnen wij uiteindelijk door hogere kosten minder zekerheid bereiken". Hierbij zij opgemerkt dat de Duitse regering in haar begroting voor de defensie een verhoging van 2,5 miljard DM heeft gepland. Een verhoging van ca. 5-6%; meer dan president Carter van de NAVO-partners verlangde. Kijkt men vanuit Nederland naar de wereld-politieke arena en zien met even af van alle geheime en mist gordijnen die daar nog zijn, dan kan men het volgende stellen. Alle tegenspraken die er op het ogenblik de ronde doen zijn het gevolg van een doktrine die aan de ene kant ontspanning wil en aan de andere kant doorgaat met het opvoeren van de bewapening. Een dualisme waarin de poot opvoering van de bewapening voor alsnog de belangrijkste is. Opvattingen zoals die van de bovengenoemde Koschnik en Bahr doen wel hun invloed gelden, maar norm en richtsnoer voor het handelen van de Duitse regering is nog altijd het tegenovergestelde: ja tegen de neutronenbom; ja tegen de verdere verhoging van de bewapeningsuitgaven? ja tegen de nieuwe militaire projecten (MRCA, "Leopard" etc) ja tegen een superbom en de Cruise-raketten

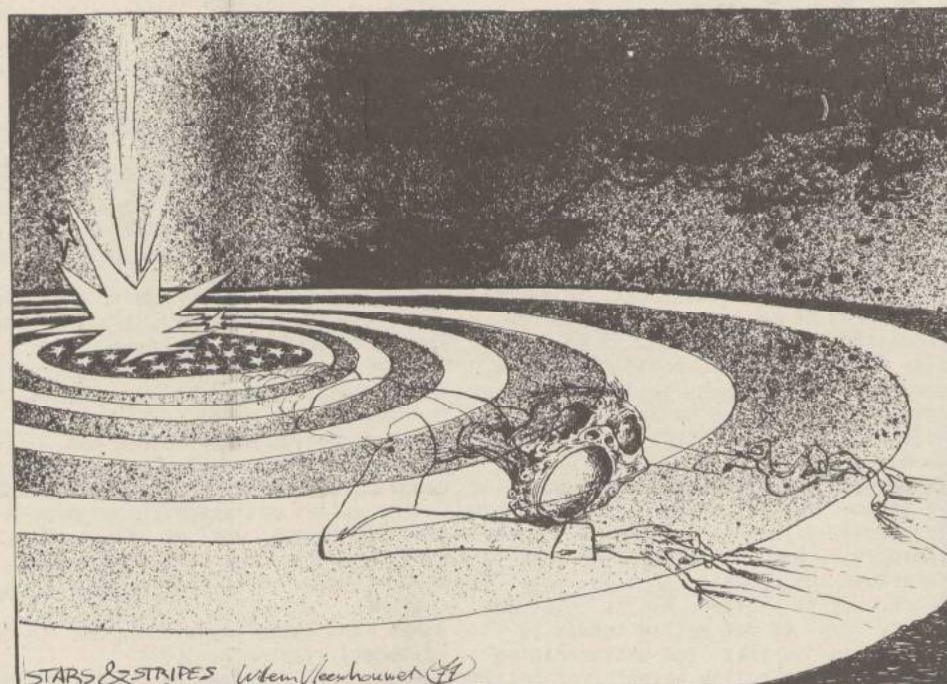
belang

Duidelijk zichtbaar is dus een politiek die direkt in het belang is van de bewapeningsindustrie. Een verschijnsel dat niet alleen geldt voor de Bondsrepubliek Duitsland maar ook van de regering Carter. Ook hier een tweeslachtigheid: aan de ene kant een campagne voor de mensenrechten in de buitenlandse politiek; aan de andere

kant de lobby van de wapen-fabrikanten via het Pentagon: de cruise-raketten de neutronenbom de M-X-raketten. Hierbij dient men te bedenken dat de buitenlandse politiek van Carter is gebaseerd op de Schlesinger-doktrine. Deze Schlesinger, minister van defensie in de Nixon-Ford regeringen en nu Carter's adviseur voor energie-zaken, staat op het standpunt dat opnieuw militair-strategisch overwicht tegenover de Sovjet-Unie moet worden bereikt om met dit overwicht nieuwe politieke posities tegenover de Sovjet-Unie moeten worden bereikt. In het kader van de Schlesinger doktrine is de tweeslachtigheid van de Amerikaanse buitenlandse politiek al heel wat begrijpelijker. Een

ander aspect van de discussie rond de neutronenbom is het-wat we noemen atomaire pacifisme. Het komt tot uiting in het afgrijzen over een bom die "dood wat leeft en laat leven wat dood is". Bij deze -terechte-verontrusting over de perversiteit die er in hoge regeringskringen en in de raden van commissarissen van de bewapeningsindustrie heerst moet opgemerkt worden dat moraal daâr niet van toepassing is. Het zijn alleen de koele kalkulaties van militair-technische aard en de berekingen voor een nieuwe markt van wapens die daar gelden. Of zoals de Duitse minister van defensie Georg Leber het zegt: "Het neutronenwapen is daarop uit te proberen of het als toegevoegd middel voor de afschrikking dus het voorkomen van een oorlog voor het bondgenootschap (van de NAVO) van betekenis is."

Het is duidelijk dat de kwestie voor of tegen de neutronenbom een vraag is van vóór of tegen ontspanning in Europa. Na een ander punt: de Nederlandse regering. De bijdrage die zij tot nu toe aan de discussie heeft geleverd bestaat voornamelijk uit vaagheden op het niveau van: bezinning, informatie is nodig en andere vaagheden. Juist daar waar het nodig is om een offensief vanuit de bovengeschetste kringen tegen te gaan, moet de Nederlandse regering nog "informatie" verzamelen.

Vit: N-bulletin. Uitgave van de initiatiefgroep 'stop de neutronenbom'.

Jongerenorganisaties:

Onafhankelijk onderzoek naar doodsoorzaak

Baader, Ensslin en Raspe

In een uitgebreide verklaring heeft het Landelijk Overleg van de studentenvakbonden haar afschuw uitgesproken over de moord op de Duitse werkgeversvoorzitter Schleyer en de dood van de drie leden van de zgn. 'Baader-Meinhof' groep. In deze verklaring, waarin de recente ontwikkelingen "een dieptepunt in de ontwikkeling van de Westduitse democratie" worden genoemd, wijzen de vakbonden elke vorm van terrorisme "ten stelligste af". Terreurakties druisen in tegen elk streven om langs democratische wegen de maatschappij te hervormen".

Dit terrorisme schept een sfeer van angst en chaos die door de Westduitse regering en vooral de CDU/CSU wordt aangegrepen om ondemokratische maatregelen te nemen. De Berufsverbote, de maatregelen tegen de advocaten, de maatregelen tegen uitgeverij en verkopers van politieke literatuur, en de afzonderingswet welke het mogelijk maakt bepaalde gevangenen totaal te isoleren van alle contacten

worden als voorbeelden genoemd van deze ondemokratische tendens. "Deze maatregelen zijn een uitholling van de democratische rechtsstaat en hebben niet geleid tot vermindering van terroristische activiteiten. De moord op Schleyer en de dood van Baader, Ensslin en Raspe zijn de meest recente voorbeelden hiervan".

In hun verklaring stellen de organisaties weinig geloof te hechten aan de officiële verklaring omtrent de dood van Baader, Ensslin en Raspe. Gezien de geïsoleerde positie in isoleercellen, gezien de verklaring van Irmgard Möller, en gezien de verklaringen van de advocaten wordt aangedrongen op een onder internationaal toezicht te houden, onafhankelijk onderzoek naar de ware doodsoorzaak van deze drie mensen. In de verklaring wordt gewaarschuwd tegen eskalatie van de toestand.

Een politie-optreden krijgt een geweld-provocerend karakter, en wordt in toenemende mate gericht op een confrontatie met bv. vreedzame de-

monstranten. Kalkar is daar het duidelijkste recente voorbeeld van. Een demonstratie van 40.000 mensen kon alleen dankzij de zelfbeheersing van de demonstranten vreedzaam verlopen.

Tot slot eisen de organisatie's:

- een openbaar internationaal en onafhankelijk onderzoek naar de dood van Baader, Ensslin en Raspe.
- tegen afbraak van de democratische rechtsstaat.
- intrekking van de Berufsverbote
- geen isoleringsmethoden in de gevangenissen
- volledige rechtsbijstand voor alle gevangenen
- Duitsland geen politiestaat
- geen uitzonderingsbevoegdheden voor de politie
- democratische controle van de Verfassungsschutz

Deze verklaring is mede ondertekend door: LOG; ANJV; FJG; NVV-jc.

Advies

Heb je een aanslag gekregen voor verontreinigingsbelasting, dan kun je vrijstelling voor vragen, als je bruto-jaarinkomen beneden de volgende grenzen ligt: f 21.000,-- voor getrouwden en f 17.000,-- voor ongetrouwden. Formulieren voor vrijstelling zijn te krijgen bij Provinciale Staten Martinikerhof 14 (daar moet je ze ook inleveren) en bij het GSB-kantoor en reductiebureau, Visserstraat 56 en 46. Als je een pramisse moet betalen en dat niet kunt vanwege je lage Premesses inkomentje, dan kun je proberen bij Rijksstudietoelage uitstel te vragen. Je moet dan een brief sturen, waarin je duidelijke beargumenteert, hoe je inkomen en kosten van levensonderhoud opgebouwd zijn. Het adres is: Kempkensberg 2. Kom ook even naar ons spreekuur om de zaak op alle mogelijkheden uit te pluizen. Als je niet betaalt, dan is dat veilig totdat je krijgt een "verzoek tot uitvaardiging van een gerechtelijk bevel" (tot betalen). Neem dan onmiddellijk contact met de GSB op en wacht niet op het spreekuur. Verder moet je altijd aangetekende stukken aksepteren. je adres is bij het Ministerie altijd

bekend; Wie van studierichting verandert, dit jaar uitgeloot is, of in militaire dienst zou moeten, moet zich aanmelden bij het Centraal Bureau aanmelding en Plaatsing als eerste jaarsstudenten (CBAP) postbus 888 in Groningen. Dat moet gebeuren voor 1 december. Het adviesbureau van de GSB is gevestigd op Visserstraat 46, tel. 121237. Daar kun je terecht voor adviezen over beurzen, kinderbijslag en aftrek, inschrijving, belasting- en premieheffing etc.; Als voorbeeld, het probleem mbt. bijverdiene: als studenten hun karige inkomen proberen op te vijzelen of hun ouders willen ontlasten, moeten ze goed uitrekenen wat de financiële gevolgen zijn, van het ekstraatje. Bijverdiene heeft gevolgen op drie fronten. komen de netto-bijverdiene in de periode 1 september 1977-1 september '78 boven de f 1100 uit, dan wordt de helft van het meerdere in mindering gebracht op je toelage. Gelden je inkomsten als stagevergoeding, dan wordt alles boven de f 1100,-- van je toelage afgetrokken.

Je kunt nog proberen je stage als in loondienst te laten gelden, dan geldt het bovenstaande weer. Voor de kinderbijslag en aftrek hebben bijverdiene geen gevolgen, als je die op aantoonbare wijze vastzet op een giro- of bankrekening of belegt in effecten. Deze zogenaamde spaarregeling is echter ingetrokken; de Raad van Arbeid houdt er nog rekening mee totdat zij officieel van deze intrekking op de hoogte is gebracht. Volg de berichten in Nait Soez'n daarover. Als je het geld niet vastzet heeft dit invloed op de verhouding tussen de ouderlijke bijdrage en de eigen inkomsten van de student. (beurs en renteloos voorschot, bijverdiene en rente uit vermogen). Daardoor kunnen de ouders minder kinderbijslag en aftrek krijgen. Tot slot wordt je belastbaar inkomen hoger: geld van je ouders is niet belastbaar, je bijverdiene en je beurs wel. Al deze dingen en nog veel meer vindt je in het poenboek. Te koop op Visserstraat 46 en 56 voor f 1,25 leden of f 2,-- niet-leden.

Vervolg van pagina 6.

den instellen werd een volledige flop: de Nederlandse verhoudingen in het onderwijs bleken in de praktijk het buitenlandse transplantaat af te stoten. De weinige studenten die de nieuwe opleiding volgden, stapten later toch weer over op de doctorale opleiding. Minister Cals moet 1963 de "mislukte vernieuwing" erkennen. Toch probeerde hij tot een aantal herstructureringsmaatregelen te komen. In een brief aan de Academische Raad ingesteld bij de WVO van 1960 doet hij een aantal suggesties: maximale studieduur van 5 jaar (enkele uitzonderingen), het baccalaureaat wordt regel in plaats van uitzondering. Of zoals hij in de brief stelt: "Daartoe zal het huidige stel sel moeten worden vervangen door een ander, waarbij zowel de aanstaande beoefenaar van de wetenschap als degenen die zich op een maatschappelijke functie voorbereiden dezelfde, in tijdsduur beperkte opleiding krijgen. Daarna verlaat de laatste groep de universiteit om op nog betrekkelijk jeugdige leeftijd haar intrede te doen in de maatschappij en kan de eerste groep haar wetenschappelijke studie voortzetten."

De suggesties van Cals werden braaf door de Academische Raad geslikt: zij stelde zelfs voor het baccalaureaat tot een afsluitend examen te laten worden voor de meeste studenten. De overwegingen dat een dergelijk voorstel tot selectie en dus

1975; Utrecht: Op een handelijke demonstratie eisen studenten en personeel van de universiteiten intrekking van het wetsontwerp.

tot diskwalifikatie van baccalaureaat en tot discriminatie van de baccalaureus zou leiden, deden de AR uiteindelijk besluiten het idee niet in concrete voorstellen om te zetten.

De nacht van Schmelzer (14 oktober 1966) leidde uiteindelijk tot het kabinet de Jong. Posthumus wordt door Onderwijsminister Veringa aangehouden (1967) om de ministers "op het terrein van de herziening van de structuur van het WO de nodige bijstand te verlenen". Een jaar later verscheen de roemruchte nota "De universiteit, doelstellingen, functies en structuren". Zowel het baccalaureaatsexamen van Reinink, de maximale cursusduur uit het wetsontwerp van 1952 als de (eveneens verwerpen) selectieve propedeuse van

het wetsontwerp 1960 vinden we terug. Binne de universiteiten brak over de nota Posthumus een storm van kritiek los. Samen met de voorstellen uit het rapport Maris, waarin werd voorgesteld een hiërarchische bestuursstructuur aan de universiteiten op te leggen, werd de nota door de toenmalige studentenbeweging terecht gekarakteriseerd als een georganiseerde aanval op het recht op onderwijs en als een poging om de inhoud van het wetenschappelijk onderwijs aan te passen aan de ondemocratische verlangens van regering en bedrijfsleven.

Pierre Karsten.

REDUKTIE - en REISBURO

Visserstraat 46

GEOPEND MAANDAG T/M VRIJDAG VAN HALF TWEE TOT HALF ZES.
TEL. 121237

NIEUW!!!

TI-57

- . programmeerbare wetenschappelijke rekenmachine
- . 50 stappen: (merged)
- . 10 labels; 8 datageheugens
- . A.O.S. met 9 haakjes
- . 7 branching instructions en 2 subroutines
- . nederlandse gebruiksaanwijzing
- . oplaadbare batterijen

VOOR f177,- !!!

TI-58
TI-59

VOOR f347,-
VOOR f815,-

Texas Instruments
electronische rekenmachines

VERDER:

- SR-40 van f115,- (adviesprijs) voor f90,-
- SR-51.II van f175,- voor.....f140,-

accessoires:

- AC 9900H: netvoedings-/laadapparaat voor
- SR-40, SR-51-II, TI-57/-58/-59.... f23,80

diverse 'kantoor'-artikelen zoals multo-banden (groot en klein), blok schrijfblokken en: VELPON.....70 cts

SNOEPGOED:

pepermunt voor 30 cent de rol, berebootjesdrop voor één gulden-zeventig

SOCIAAL GEOGRAFEN OPGELET !!!

Het uittreksel, "Man, Location and Behaviour" van Kevin Cox, een uitgave van het GSb-uittrekselcomité sociale geografie, nu ook op het reductiebuero verkrijgbaar.....f 1,-

TWEDE-HANDS BOEKEN

voor psychologie, sociologie en sociale geografie.

Receptje

Boheemse jachtschotel.

Eigenlijk is dit recept voor vier personen, maar je kunt als je met z'n tweeën bent de opgegeven hoeveelheden natuurlijk halveren.

Benodigdheden:

- 500 gr. rundvlees met een randje vet,
- 200 gr. gedroogde pruimen,
- 1 pijpje pils,
- 1 eetlepel magere spekblokjes
- 1 ui, 1 eetlepel bloem, beetje paprikapoeder, tijm, laurier, zout, peper, margarine.

De avond tevoren de pruimen in de week zetten, ze er de volgende ochtend uithalen en ontpitten. Dan de ui snipperen, en het vlees in dobbelstenen snijden. Margarine smelten, spekblokjes erbij en samen met de ui fruiten, dan het gezouten en gepeperde vlees erbij en even zachtjes laten braden tot het bruin is (+ 15 minuten)

Een kopje lauw water toevoegen, alles even omroeren en de pils erbij doen. Vervolgens wat tijm en laurier en na een uurtje pruttelen ook

de pruimen. Na een uur of twee sudderen op een laag pitje de eetlepel bloem toevoegen en de jachtschotel opdiene met aardappelen en groente.

Als je een oven hebt, kun je er ook aardappelpuree op scheppen in een vuurvaste schotel, en er dan als besluit een mooi bruin korstje op laten komen.

DONDERS'

Ik ken het meisje dat getrouwd is met de broer van de vriendin van Karel die afgelopen jaar tijdens de vakantie in Frankfurt am Main op het terras van 'Mauersicht' kennis heeft gemaakt met het kleinkind van de achtereef van de schoonzuster van meneer Gerhard Hölzenbein en die meneer (want het draait dus om hem) heeft een boek gekocht van Heinrich Böll. En omdat Heinrich Böll een sympatisant is, kan ik maar beter niet meer in Duitsland komen. Of maak ik het nou te gek?

Ik ken een krant die er een 'stijl' op na houdt die bv. voor een zekere Katharina een zekere dood betekende. De terreur van het geschreven woord. Liegen dat het gedrukt staat en de term riool-journalistiek is in dit verband een belediging voor het gemiddelde riool.

Ik ken een politikus die plusminus 35 jaar geleden al methoden en technieken beheerste waar zelfs die griezels van een terroristen bij lange na niet aan kunnen tippen. Diezelfde meneer wil nu de rechtspraak in handen van het 'Volksempfinden' leggen. Participatie nietwaar?

Ik ken een man die verliefd werd op z'n eigen vrouw en toen met rode rozen naar huis kwam. Die man koopt nooit meer bloemen. Hoogstens witte.

Ik ken socialisten die zo weinig socialist blijken te zijn dat ze zich af moeten vragen waar hun verantwoordelijkheid voor dit alles ligt.

Ik ken mensen die niet meer weten waar de massa woont.

Ik ken een gevangenis waar de cellen uitgerust lijken te zijn met een koffertje 'Eigen hulp bij zelfmoord'.

Ik ken dat: er is vanmorgen weer wat gevonden in die gevangenis. In een hoekje van één van de cellen is onze kast ontdekt.

Ik ken een land waar voor oorlogsmisdadigers wel een menselijke behandeling verlangd wordt.

Ik ken een beroep dat so wie so verdacht is: advocaat. Dat hele 'Beruf moest' verboden' worden.

Ik ken iemand die tot voor kort linkshandig schreef.

Ik ken die jongen, hij is lid geworden van de CDU: safety first.

Ik ken een merkwaardige cirkel: Waarom Böll van sympathiseren verdacht wordt? Omdat hij in de boekenkast staat bij Gerhard Hölzenbein.

Ik ken de wapenhandelaar die 'die wapens' verkocht heeft niet. Maar hij bestaat en hij is rijk.

Ik ken een land waar ze denken dat ik het alleen maar over de burens heb.

Ik ken een jongen die langzaam bang wordt.

Ik ken een progressieve professor, een progressieve priester, een progressieve pijpendraaier, een progressieve psychologie-student. Die vormen samen een aardig antwoord. Zowel op het 'één', als op het 'ander'.

Ik ken nog iemand die geen enkele vorm van terreur ziet zitten en hij heet

Ben Donders

Ben Donders.

SLINGER JEZELF EENS FIJN OP DE BON VOOR f 25,-

NAAM.....:

ADRES.....:

STUDIERICHTING:

WOONPLAATS.....:

NAIT SOEZ'N

UITGAVE VAN DE GROOTINGER STUDENTENBOND

NAIT SOEZ'N

UITGAVE VAN DE GROOTINGER STUDENTENBOND

NAIT SOEZ'N

UITGAVE VAN DE GROOTINGER STUDENTENBOND

WORDT LID VAN DE GSB,

GIRO: 1229746. TEL: 114597

of: 114598

WORDT LID VAN DE GSB, GIRO: 1229746. TEL: 114597
of: 114598